

Kronika Związkowa P Z K O
Polski Związek Kulturalno-Oświatowy

R O K : 1 9 5 8
=====

Sytuacja polityczno-społeczna.
=====

Rok 1958 był rokiem, w którym całe nasze społeczeństwo obchodziło uroczyste 10 rocznicę Wypadków Lutowych 1948r. i z tej okazji podejmowano wiele cennych zobowiązań roboczych. W tym roku przypadała 10 rocznica powstania Pionierskiej Organizacji Czechosłowackiego Związku - Młodzieży /CSM/.

W życiu politycznym najważniejszymi wydarzeniami były: uchwała plenarnego zebrania KC KPC " O zasadach zwiększenia skuteczności ekonomicznej kierowania przemysłem i budownictwem " - /25.2.1958r./, obrady XI Zjazdu KPC w Pradze /18.6. - 20.6.1958r./ z udziałem 51 delegacji partii komunistycznych i robotniczych ze wszystkich kontynentów świata. Zjazd uchwalił wytyczne dla dobudowania w najbliższych latach socjalizmu w Republice Czechosłowackiej oraz zmiany w statucie partii, gdzie wprowadzono stwierdzenie, że KPC jest kierowniczą siłą naszego społeczeństwa. Dalej była to narada partii komunistycznych i robotniczych w Moskwie /20 - 23 maja 1958r./ tych państw, które należą do Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej /RWPG/, na której rozpatrywano zagadnienia dalszego rozwoju realizacji międzynarodowego socjalistycznego podziału pracy, racjonalnej specjalizacji i kooperacji produkcji. W Moskwie /24.5.1958r./ odbyła się również narada Politycznego Komitetu Doradczego Krajów - członków Układu Warszawskiego w celu dokonania oceny sytuacji międzynarodowej i opracowania zarządzeń, zmierzających do złagodzenia napięcia międzynarodowego, zwłaszcza dalszej obniżki stanu liczbowego armii państw Układu Warszawskiego. Dalszym krokiem do złagodzenia napięcia międzynarodowego była uchwała Rady Najwyższej Związku Radzieckiego o jednostronnym wstrzymaniu prób z bronią atomową i wodorową.

W ramach badań Roku Geofizycznego wystrzeliły Stany Zjednoczone z florydzkiego przylądka - Canaveral /31.1.1958r./ rakiety typu "Jupiter C", która wyniosła na wysokość 320 km satelitę w kształcie granatu o wadze 13,3 kg pod nazwą "Eksploder". Był to pierwszy amerykański satelita.
./.

W celu przeprowadzenia badań w górnych warstwach atmosfery wystrzelił Związek Radziecki /15.5.1958 trzeciego sputnika na wysokość 1 880 km. Ważył on 1 327 kg a wyposażony był w szereg różnych przyrządów pomiarowych i badawczych. Było to prawdziwe laboratorium kosmiczne /ciężar przyrządów wynosił 968 kg/.

Ważnym zdarzeniem było również wydanie przez KC KPC w listopadzie 1958r. otwartego listu do wszystkich organizacji partyjnych i wszystkich pracujących w sprawie przebudowy robotniczego systemu płac, rozwiązania problemu mieszkaniowego i podniesienie stopy życiowej. W związku z tym listem KC KPC również ZG PZKO zwrócił się do swych członków z odezwą w następującym brzmieniu:

" Do członków i sympatyków PZKO !

Komunistyczna Partia Czechosłowacji, kierowniczka i organizatorka życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego, w liście KC zwróciła się z apelem do członków i całego społeczeństwa w sprawie przebudowania robotniczych systemów płac, budownictwa mieszkaniowego i niektórych konkretnych problemów, dotyczących dalszego wzrostu stopy życiowej.

W chwili, gdy całe społeczeństwo omawia zasadnicze zadania i my, członkowie PZKO, włączymy się w nurt twórczej dyskusji, i my z odpowiedzialnością dobrych gospodarzy przyłożymy rękę do wspólnego dzieła - do budowania socjalizmu u nas.

Niech zarządy naszych kół od zaraz organizują brygady, które pomogą miejscowym radom narodowym w rozwiązaniu problemu mieszkaniowego. Członkowie PZKO, pracujący w JSR, stańcie się inicjatorami socjalistycznych brygad, które konkretnie pomogą w podnoszeniu wydajności produkcji rolnej.

Górnicy i hutnicy, członkowie PZKO, przyczynicie się do usprawnienia norm w taki sposób, by jak najszerszej stosować techniczne normy produkcyjne, które mają decydować - znaczenie dla wzrostu efektywności pracy, odkrywania rezerw i udoskonalenie produkcji.

Na wszystkich frontach walki o socjalizm nie może zabraknąć członków PZKO.

Zarząd Główny wierzy, iż tak, jak dotychczas, z niesłabnącą energią i zapałem członkowie nasi przyłożą rękę do wspólnego dzieła, któremu na imię socjalizm i pokój! "

- ZG PZKO -

/1/

Z najważniejszych wydarzeń w życiu naszych powiatów wymienić trzeba pojawienie się na naszych polach groźnego szkodnika ziemniaków, stonki ziemniaczanej, która przywędrowała z Zachodu i szybko się rozprzestrzeniła w wielu gminach pomimo energicznej akcji jej zbierania i niszczenia, zwłaszcza przy pomocy młodzieży szkolnej, - Groźny wylew rzeki Olzy /28-29.6.1958r/, który spowodował bardzo wielkie szkody. Takiej powodzi najstarsi ludzie nie pamiętali. W Jabłonkowie poziom wody podniósł się o 412 cm nad normalny poziom.-

./.

Zatopione były drogi, część pól, np. cały Park im. A. Sikory w Cz. Cieszynie itd. - Pod koniec roku /8.11.1958r./ uruchomiono zaporę wodną w Żermanicach, którą budowano od 1951r. na rzece Łucynie. Zalany teren ma około 7 km długości i do 700 m szerokości. Okolice zapory staną się ośrodkiem czasowym i dobrym miejscem dla uprawiania sportów wodnych.

Z j a z d y , k o n f e r e n c j e .
=====

VII Powiatowe Konferencje PZKO.

Powiat karwiński.

Konferencja odbyła się w niedzielę, dnia 2 marca 1958r. w sali Domu Kultury w Karwinie - Granice. Gośćmi byli: konsul PRL Karol Wieczorek i wicekonsul Zb. Orankiewicz, przedstawiciel KP KPC Broviak, KP FN Elżbieta Zyderowa, za ZG. PZKO Adolf Kubeczka, Goj Bogumił i Eugeniusz - Suchanek, za ZP Bogumin - Franciszek Podeszwa i Alfred Kocur, za ZP Cz. Cieszyn - Jan Pszczółka i Józef Wantuła, za KP CZM Helena Fierłówna i Karol Hrnčíř, za KP ČSČK Rimánek, za ZP SPB Jadwiszczok Jerzy oraz dyrektor Zwrotu /P. Kubisz i redaktor Głosu Ludu /Jan Zolich/. Program kulturalny wykonali pionierzy szkoły polskiej w Karwinie-Granice. Referat sprawozdawczy wygłosiła tow. Helena Zoniowa, sekretarz ZP PZKO w Karwinie. W dyskusji zabrakło głos 25 uczestników konferencji. Wybrano nowy ZP i Komisję Rewizyjną. Podsumowania obrad karwińskiej konferencji dokonał Adolf Kubeczka, prezes ZG PZKO. W swym przemówieniu konsul Wieczorek powiedział między innymi słowa: "Jesteśmy ambasadorami kultury polskiej na tym terenie". Po zamknięciu obrad odbyła się jeszcze świetlica z okazji - Międzynarodowego Dnia Kobiet, której program wykonały zespoły szkoły z Granic, chór mieszany i zespół estradowy oraz gawędziarz i humorysta Adam Wawrosz.

/2/

Powiat czeskocieszyński.

Konferencja odbyła się w niedzielę, dnia 16 marca 1958r. w sali hotelu "Piaś" w Czesk. Cieszynie przy udziale 184 delegatów i 18 gości wśród których byli: za konsulat PRL Zdzisław Bułaka, posłowie Zgromadzenia Narodowego - Gustaw Przeczek i Ernest Sembol, za ZP FN - tow. Němec i P. Turoń oraz przedstawiciele ZG i ZP-PZKO. Konferencja odbywała się pod hasłem: "Kulturą walczymy o pokój". Program kulturalny wykonał chór mieszany "Przełęcz" z Mostów przy Jabłonkowie pod kier. Józefa Firli. Referat sprawozdawczo-programowy wygłosił sekretarz ZP PZKO tow. Józef Wantuła. W dyskusji zabrakło głos 27 delegatów i gości. Podsumowania dyskusji dokonał prezes ZG PZKO Adolf Kubeczka. Nowym przewodniczącym ZP został redaktor Głosu Ludu - Jan Pszczółka, sekretarzem ponownie Józef Wantuła.

/3/

Powiat bogumiński.

Konferencja odbyła się w niedzielę, dnia 30 marca 1958r. w sali Domu Polskiego w Ostrawie przy obecności 112 delegatów i gości. Gośćmi byli: za KP KPC tow. Ohanka, KP FN tow. Pyš, przedstawiciele KP ČSČK i KP SCSP, za ZG PZKO Adolf Kubeczka, Bogumił Goj i Jan Szurman, za ZP PZKO Karwina Jan Pribula i Władysław - Wróbel, za ZP PZKO Cz.Cieszyn - Jan Łaboj i Słowiackówna. Referat sprawozdawczo-programowy wygłosił sekretarz ZP Alfred Kocur. Dyskusja była rzeczowa i żywa. Podsumowania obrad dokonał prezes ZG PZKO Adolf Kubeczka. Prezesem nowego ZP PZKO pozostał Franciszek Podeszfa, sekretarzem Alfred Kocur. Zastępcą prezesa wybrano Pawła Pszczółkę. Do prezydium ZP weszli poza wymienionymi jeszcze Jura Józef, Nawrat Emil, Kocurova Anna i Drozdowa Elżbieta.

Skład Zarządu Powiatowego PZKO /4/
w pow.bogumińskim : -----

Dr.Kiermaszek Fryderyk, Nowy Bogumin
Kocurova Anna, Nowy Bogumin
Sucha Olga, Nowy Bogumin
Jura Józef, Szonychel
Kocur Alfred, Nowy Bogumin
Michalik Jan, Nowy Bogumin
Podeszfa Franciszek, Szonychel
Gałgonek Franciszek, Pudłów
Nawrat Emil, Pudłów
Bugdol Józef, Skrzeczón
Klima Franciszek, Skrzeczón
Kořder Edward, Skrzeczón
Rusek Stanisław, Ostrawa
Kamiński Antoni, Ostrawa
Klimek Frydolin, Stary Bogumin
Staniek Wilhelm, Stary Bogumin
Woźnica Alfred, Zabłocie
Pszczółka Paweł, Zabłocie
Macura Alfred, Zabłocie
Krzywoń Tadeusz, Hawierzów III
Drozd Erwin, Hawierzów I
Cimałowa Waleria, Hawierzów I.

A k c j a o g ó l n o z w i ą z k o w a .
=====

a/ I m p r e z y :

Bal ZG PZKO.

Odbył on się w sobotę, dnia 11 stycznia 1958 we wszystkich lokalach hotelu "Piast" w Cz.Cieszynie. Była to reprezentacyjna zabawa towarzyska. Wstępne wynosiło 10 Kčs. Miejsca rezerwowano przy pomocy miejscówek wykupionych w biurze ZG PZKO, księgarniach PZKO w Cz.Cieszynie i Karwinie.

Koncert Wandy Wiłkomirskiej.

W ramach "Wiosny Cieszyńskiej" odbył się w poniedziałek, dnia 26 maja 1958r. w sali hotelu "Piast" koncert znanej i popularnej artystki Wandy Wiłkomirskiej, która brała udział w tegorocznej "Wiosnie Praskiej, światowym festiwalu muzycznym. Grała utwory Bacha, Brahmsa, Hindermitha, Martini, i Rovéla. Na "bis" zagrała jeszcze "Dadziarza" Wieniawskiego, i "Oberka" Bacewiczówny. Akompaniatorem był prof. Holeček. Koncert zagrał dr. Dostał z ramienia organizatorów "Wiosny Cieszyńskiej", zaś zakończył podziękowaniem patron koncertu - ZG PZKO w osobie prezesa Adolfa Kubeczki przez bukiet kwiatów i upominkowy kryształ.-

Wanda Wiłkomirska przedstawiła się w tym koncercie jako bardzo utalentowana -skrzypaczka- artystka.

/5/

Koncert artystów Opery Bałtyckiej.

W dniach od 18 do 26 października 1958r. bawił na naszym terenie zespół artystów Opery Bałtyckiej z Gdańska i Gdyni. Dali oni w sumie 4 koncerty dla starszej publiczności a to: - w Boguminie, Karwinie II, Czeskim Cieszynie /25.10.1958/ i Karwinie I-Mieście /niedziela, -26.10.1958/. Poza tym jeszcze szereg wychowawczych dla młodzieży szkolnej w Karwinie, Orłowej, Jabłonkowie, Bystrzycy, Trzyńcu, Cz. Cieszynie, Karwinie-I-Mieście /Fryszacie/. Koncerty te były organizowane przez ZG PZKO w ramach tegorocznego "Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy". Artyści ci odjechali dalej do Pragi i Berna.

/6/

Delegacja kulturalna PZPR w PZKO.

W dniu 16 grudnia 1958r. gościł Zarząd Główny PZKO delegację kulturalną Wojewódzkiego Komitetu PZPR /Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej/ z Katowic w osobach: Ferdynand H a r o k , kurator okręgu szkolnego w Katowicach, Wincenty S w i ę t e k -, zast.kier. wydziału propagandy KW PZPR, Jerzy Sochanik, dyrektor Polskiego Radia Katowice, Marian - G i r c z y s , powiatowy inspektor oświatowy z Bytomia, Tadeusz B u r k o t - kierownik Powiatowego Domu Kultury w Żorach wraz z przedstawicielami Okręgowego Komitetu KPC z Ostrawy. Interesowali się pracą i osiągnięciami naszego Związku w dziedzinie upowszechnienia kultury i oświaty. Wieczorem członkowie delegacji PZPR wzięli udział w karwińskim przedstawieniu Sceny Polskiej pt. "Romans z wodewilu".

/7/

b/ K o n k u r s y .

Wyniki Konkursu Muzycznego SLA-PZKO z 1957r.

Na wspomniany konkurs, ogłoszony przez ZG PZKO w roku 1957, nadszła 7 utworów. Jury konkursu w osobach: kompozytorów Bolesława Szambelskiego, Jena Gawłasa i Witolda Szalonka oraz członków ZG PZKO Bogumiła Goja i Karola Wronki na swym ostatnim posiedzeniu dnia 13 stycznia 1958r. ustaliła następujące wyniki tego konkursu; uwzględniając również oceny dokooptowanych członków - Jury, Bolesława Woytowicza i M. Baranowskiego, nadesłane pisemnie: przyznano 3 wyróżnienia w pionie utworów symfonicznych i trzy wyróżnienia w pionie utworów chórальных a to:

a/ w pionie utworów symfonicznych:

I wyróżnienie /1 000 Kčs/ za utwór symfoniczny pt. "Suita polskich tańców ludowych - godło "Jaworowy" - autor Karol Hławiczka, Cz. Cieszyn.

II wyróżnienia /800 Kčs/ za utwór symfoniczny pt. "Suita beskidzka" - godło "Jastrzębie" - autor Eugeniusz Fierla, Orłowa II-Łazy.

III wyróżnienie /500 Kčs/ za utwór symfoniczny pt. "Ondraszek" /uwertura/ - godło "Ondraszek" - autor Eugeniusz Fierla, Orłowa II-Łazy.

b/w pionie utworów chórальных :

I wyróżnienie /1 000 Kčs/ za utwór chórалny pt. "Zwada" - godło "Dość jest miejsca na ziemi" - autor Paweł Kaleta, Trzyniec I.

II wyróżnienie /800 Kčs/ za utwór chórалny pt. "Hej wy góry" - godło "Pasterz" - autor : Paweł Kaleta, Trzyniec I.

III wyróżnienie /500 Kčs/ za utwór chórалny pt. "Śląsk śpiewa" - godło "Trzyniec" - autor: Karol Hławiczka, Cz. Cieszyn.

Uroczystość wręczenia wyróżnień odbyła się wspólnie z rozdaniem nagród w Jubileuszowym Konkursie Literackim SLA-PZKO.

/8/

Wyniki Jubileuszowego Konkursu Literackiego
- SLA - PZKO z 1957r.

Jury tego konkursu /podane w r. 1957/ na swym ostatnim posiedzeniu postanowiło:

a/ w pionie ogólnoliterackim:

Pierwszej nagrody nie przyznać.

Drugą nagrodę /2 000 Kčs/ przyznać Teofilowi Stolarzowi z Markłowic Dolnych za tom opowiadań górniczych pt. "Z krainy czarnych diamentów" - godło "Hawiryrska wyga". Tom ten zawierał ponad 50 opowiadań, z czego do nagrody zakwalifikowano 20 opowiadań.

Dwa wyróżnienia /po 500 Kčs/ przyznać:

a/ Za dwa obrazki sceniczne ze zbioru pt. "Wesołe lalki" - godło "Słońce" - Adamowi Wawrowszowi z Trzyńca.

b/ Za jeden wiersz liryczny pt. "Praskie mosty" i cztery wiersze satyryczne pt. "Nowa", "Mały - dramat", "Bajka ambicjonalna", "Pytanie" wybrane z nadesłanego tomiku pt. "Tkliwe i dotkliwe" - godło "Razem" - autorowi Józefowi Krzywoniowi z Cz.Cieszyna.

b/ W pionie młodych

Nie przyznać ani pierwszej ani drugiej nagrody.

Trzecią nagrodę /1 000 Kčs/ przyznać autorowi zbiórki wierszy dla dzieci pt. "Król rok" - godło "Polska jesień" - Autorką była Danuta Siwkówna-Kniżetowa z Ostrawy.

Przyznać trzy wyróżnienia /po 500 Kčs/:

a/ Za pięć utworów z nadesłanego tomiku wierszy pt. "Gałązki i liście" - "Są ludzie", "Przygoda", "Wiosna" "Jaskółki" i ++++ - godło "Korzenie". Autorem jest Wilhelm Przeczek, Karwina II.

b/ Za cztery wybrane wiersze ze zbioru - "Wiersze" - /"Amor i ja", "Do Tereni", "Ja nie zazdroszczę", "Mowa ojczysta" - godło "Antoni". Autorem jest Janusz Gaudyn, Karwina I.

c/ Za cztery wiersze wybrane z nadesłanego tomiku /" List prostej matki, do Królowej Anglii", "Kamizelka", "Moja ulica", "Zbrodnia" - godło - "Czwartek". - Autorką jest Danuta Siwkówna-Kniżetowa, Ostrawa-Stalingrad.

c/ W pionie folklorystyczno - naukowym:

Pierwszą nagrodę /2 000 Kčs/ za wyczerpującą i źródłową pracę pt. "Stroje ludowe na Śląsku Cieszyńskim" - godło "Czaprok". Autorem jest Gustaw Fierla z Orłowej I.

Drugą nagrodę /1 500 Kčs/ za bogaty i wzorowo opracowany "Zbiór tańców śląskich" /tekst, melodie opis/- godło "Wesoło". Autorem jest Jan Tacina z Oldrzychowic.

Trzeciej nagrody nie przyznać,

Czwartą nagrodę /1.000 Kčs/ przyznać autorowi zbioru tekstów gwarowych pt. "Klechy ludu śląskiego" - godło "Cieszynianka". Autorem jest Józef Ondrusz z Karwiny-Darkowa.

Przyznać jeszcze dwa wyróżnienia /po 500 Kčs/:

a/ Za cykl pieśni górniczych/"Hawirycko utropé" oraz za wiersz w gwarze łomniańskiej /" Nad Połomem"/ z nadesłanego zbioru wierszy samorodnych lub stylizowanych pieśni ludowych a także oryginalnych wierszy regionalnych pt. "Toporem rąbane" - godło "Ludzka krzywda". Autorem jest Karol - Piegza z Jabłonkowa. ./.

b/ Za fragmenty pracy pt. "Cztery pokolenia" - godku "Wolność". Autorem jest Maria Węglarzy z Markłowic Dolnych.

/9/

Wyniki Konkursu Fotograficznego z r.1957.

W Konkursie Fotograficznym PZKO, ogłoszonym w styczniu 1957r. wzięło udział 8 uczestników, którzy nadesłali razem 166 prac. Komisja sędziowska z ramienia ZG PZKO po październiku 1957r. dokonała oceny i ogłosiła następujące wyniki konkursu :

Nagrodę za całokształt pracy przyznano - Andrzejowi S a l o m o n o w i z Karwiny, który przesłał 95 zdjęć, z tego 16 kolorowych, wszystkie o tematyce PZKO.

4 pierwsze nagrody za następujące prace:
1/ "Potoczek w Łyskach koło Jabłonkowa" - autor Karol Piegza, Jabłonków; 2/ "Stara stodoła w Łyskach koło Jabłonkowa" - autor Karol Piegza, Jabłonków; 3/ "Jabłonków nad rzeką Łomnianką" - autor Karol Piegza, Jabłonków; 4/ "Krajobraz tatrzański z autorem na pierwszym planie" - autor inż. Leopold Wałoszek, Karwina I.

Drugie nagrody /w sumie 8/ przyznano za następujące prace: Karol Piegza za "Góral z Pioski /portret artystyczny/ i "Chata góralska w Sałajce"; inż. Leopold Wałoszek /Karwina/: "Zdjęcie skalistych cypli tatrzańskich z członkami wycieczki PZKO na szczycie" i krajobraz tatrzański z autorem nad wodą; Herbert Szewczyk /Skrzeczoń/: występ chóru na festynie oraz portret dwóch aktorów teatralnych; Zbigniew Kubeczka, /Orłowa/: aktywista świetlicowy nad akwarelą na Kozubowej oraz Władysław Gałuszka /Czeski Cieszyn/: pracownicy ZG PZKO na wycieczce.

10 trzecich nagród za prace: Karol Piegza: - "Chata góralska Łomna Górna", "Pasterka z Bukowca" i "Na Święcie Góralskim w Jabłonkowie"; Zbigniew Kubeczka: "Chata na Liściu"; Eryk Czerny, /Bogumin/: "Członkowie PZKO na brygadzie", "1-Maj", "Festyn szkolny" i "Pionierzy przy pomniku Armii Czerwonej"; Jan Korzeny /Łomna Dolna/: "Willa Mira w Łomnej Dolnej" i "Przełęcz Jabłonkowska". -

Wyniki konkursu zostały ogłoszone na zebraniu Prezydium ZG PZKO dnia 17 grudnia 1957r. i tam także zostały wręczone nagrody pieniężne w ogólnej sumie 2 500 Kčs. Nagrodzone zdjęcia wykorzystano w prasie związkowej /Zwrocie/ i do zestawienia tablic propagandowych dla wykorzystania w Kołach na zebraniach czy świetlicach.

/10/

Konkurs pracy świetlicowej w Roku Jubileuszowym 1957 - wyniki.

Praca świetlicowa była oceniona w przeciągu roku 1957 na podstawie trzech kryteriów: planów pracy Koła, sprawozdań z pracy świetlicowej Koła

./.

oraz spostrzeżeń członków ZG i ZP PZKO a także na imprezach Kół.

Współzawodnictwo to zostało zakończone w lutym 1958r. i podsumowane przez komisję kulturalno-oświatową ZG PZKO. Ogółem wyróżniono 26 Kół a mianowicie: 2 z powiatu ostrawskiego /bogumińskiego/, 13 z karwińskiego i 11 z czeskoszyńskiego. Przedstawiciele tych Kół odebrali na Konferencjach Powiatowych w marcu/ 1958r. następujące nagrody :

Skrzeczoń - radioodbiornik z adapterem,
Datynie Dolne - piłkę do siatkówki i grę towarzyską,
Pietwałd - bilard stołowy,
Poręba - patefon elektryczny,
Sucha Górna - radioodbiornik,
Karwina VI-Stalingrad - namiot duży
Karwina 2-Nowy Jork - aparat filmowy, wąskotaśmowy,
Lutynia Górna - radioodbiornik bateryjny,
Dąbrowa - gry świetlicowe i szachy,
Karwina-Solca - piłkę do siatkówki i ping-pong,
Karwina IV- Raj - namiot mały,
Lutynia Dolna - wiatrówkę,
Karwina 2-Henryk - komplet gier towarzyskich
Karwina 1-Miasto - albumy pamiątkowe,
Rychwałd - mały aparat fotograficzny,
Nawsie-Jabłonków -diaprojektor,
Leszna Dolna - komplet książek,
Cz.Cieszyn-Sibica - szachy magnetyczne - i ping pong,
Grodziszcz - komplet polskich płyt,
Błędowice Dolne - piłkę do siatkówki - i ping pong,
Śmikowice - komplet gier towarzyskich,
Nawsie -Jasienie - teatrzyk kukiełkowy i mały diaprojektor,
Bystrzyca - namiot mały,
Olbrachcice - komplet płyt,
Cierlicko Górne - piłkę nożną,
Łomna-Kamienity - komplet książek.

/11/

Wyróżnienia za "Kiermasz Książkowy" w 1957r.

Przy ocenie MOKP w roku 1957 ZG PZKO wyróżnił za sprzedanie największej ilości losów kiermaszu książkowego w stosunku do ilości swych członków, następujące Koła PZKO:

1/ Dolna Łomna -Kamienite, 2/ Nydek-Głuchowa,
3/ Skrzeczoń, 4/ Karwina VI-Stalingrad oraz
5/ Żuków Górny.

/12/

Konkurs zespołów tanecznych PZKO w 1958r.

Konkurs ten odbył się w niedzielę, dnia 11 maja 1958r. w sali hotelu "Piaś" w Cz.Cieszynie. Z 11 zgłoszonych zespołów przybyło na konkurs tylko 7, a to Koła PZKO z Nydku, Bystrzycy, Trzycieża, Cierlicka Górnego, Cz.Cieszyna-Sibicy,

Orłowej oraz Powiatowy Zespół Tańca "Olza". Nie przybyły dwa zespoły z Olbrachcic oraz zespoły z Wędryni i Trzyńca.

Komisja sędziowska ustaliła następującą kolejność zespołów biorących udział w konkursie:

Kategoria I : Bystrzyca, Cierlicko Górne, Orłowa, Nydek i Trzycież.

Kategoria II: Sibica

Kategoria III: " Olza ".

Brakowało w tym konkursie znanych tancerzy z Mostów, Lesznej Dolnej, Nydku i wspomnianych już Olbrachcic.

/13/

Konkurs śpiewaczo - muzyczny/PZKO 1958r.

Zorganizowany jak w ubiegłe lata konkurs śpiewaczo-muzyczny odbył się w dniach od 17 - 18 maja 1958r. w Cz.Cieszynie dla wszystkich kategorii chórów męskich, żeńskich i mieszanych, zaś dnia 25 maja 1958r. w Karwinie dla zespołów małych i solistów. Do zawodów stanęło 11 chórów męskich, 5 chórów żeńskich, 15 chórów mieszanych, 11 małych zespołów wokalnych, 1 zespół instrumentalnych, czyli - razem 46 zespołów oraz 6 solistów.

Chóry występowały w 3 kategoriach, do których zakwalifikowały się na podstawie zawodów zeszłorocznych, zaś nowe chóry wybierały sobie kategorię dowolnie. Na eliminacjach chór śpiewał pieśń obowiązkową oraz 2 pieśni według własnego doboru. Kryteriami oceny były: intonacja, tempo i rytmika, dynamika, frazowanie, emisja i dykcja oraz ogólne brzmienie i wrażenie. Dla oceny zespołów małych było również 6 kryteriów a to: dobór repertuaru, intonacja, dynamika, tempo i rytm, styl oraz wykonanie i ogólne wrażenie.

Konkurs solistów zorganizowany był po raz pierwszy w historii naszego związku. Pomimo małej ilości uczestników wykazał, że są między naszymi członkami talenty śpiewacze i muzyczne.

Komisja sędziowska, złożona z fachowców jak Jerzy Drózd /dyrektor szkoły muzycznej w Cieszynie-Polska//, Alojzy Tishan /profesor - jedenastoletniej szkoły we Frydlancie i doradca emisji głosu w Chórze Morawskich Nauczycieli /PSMU/ oraz Józef Stebel /członek - ZG PZKO/ oceniła chóry we wszystkich kategoriach następująco:

./.

C h ó r y m ę s k i e :

- Kategoria I: 1. Połączone chóry męskie Orłowa-Bogumin, dyrygent Brunon Rygiel
2. Chór Nauczycieli Polskich przy ZG PZKO, dyrygent K.Heczko.
x Powiatowy Chór Męski Bogumin-dyryg. B.Rygiel,
3. Sucha Górna - dyryg. Z.Pietraszek,
4. "Gorol" Jabłonków - dyryg. J.Firla,
5. "Siła"- Stonawa - dyr. Józef Firla.
- Kateg. II: 1. Chór męski "Hasło" Orłowa - dyryg. B.Rygiel,
2. "Hejnał" Sucha Dolna - dyryg. Adolf Dzik.
3. "Hejnał" Olbrachcice - dyryg. A.Koch
4. "Groń" Bystrzyca - dyryg. W.Winkler.
- Kateg. III: 1. Chór męski Łąki - dyryg. Wład. Kokotek.

C h ó r y ż e ń s k i e :

- Kateg. I : 1. Nydek dyryg. J.Kupiec
2. "Halka" Stonawa - dyr. J.Firla
- Kateg. II: 1. Bystrzyca - dyryg. W.Cieślar,
x Bogumin - dyr. N.Płaczek,
2. Nawsie - dyryg. A.Zielina.

C h ó r y m i e s z a n e :

- Kateg. I : 1. "Harmonia" Łazy - dyryg. Eug. Fierla,
2. Karwina 2-Solca - dyryg. Tad.Geiger,
3. Stonawa - dyryg. Józef Firla,
4. "Hasło" Skrzeczów - dyryg. Rudolf Wójcik,
5. "Przełęcz" Mosty k/Jabłonkowa - dyryg. Józef Firla.
- Kateg. II: 1. "Przyjaźń" Karwina 2-Nowy Jork dyryg. R.Błahut,
2. "Godulan" Gnojnik - dyryg. W.Młynek,
x "Lira" Karwina 2-Henryk - dyryg. W.Winkler,
3. Lutynia Górna - dyryg. Emil Jędrzejczyk.
- Kateg. III: 1. "Lira" Karwina 3-Darków - dyryg. Karol Gąsior,
2. Karwina 2-Granice - dyryg. J.Matros,
3. Karwina VI-Stalingrad - dyryg. K.Gąsior

- Chóry mieszane -/ciąg dalszy/

- Kategoria III: 4. Żuków Dolny - dyryg. J. Tomanek
5. Nawsie-Jasienie - dyr. J. Cieśl-
lar,
6. Karwina 2-Sowiniec - dyryg.
F. Jarząbek.

Chóry : "Lira" Darków, Karwina-Granice /miesz-
"Hasło" Orłowa /męsk./, oraz chóry żeńskie - By-
strzyca i Bogumin zakwalifikowały się do kate-
gorii wyższej.

Z e s p o ł y i n s t r u m e n t a l n e

1. Kwartet smyczkowy /P. Kaleta/ Trzyniec.

Z e s p o ł y m a ł e .

Zespoły małe według oceny komisji sędziow-
skiej, w skład której wchodził Eugen. Fierla,
Brunon Rygiel i Józef Stebel umieściły się
w konkursie następująco:

- Tercety żeńskie: 1. Tercet żeński Chóru Nauczy-
cieli Polskich /ChNP/,
2. Tercet żeński Karwina 2-
Solca,
3. Tercet żeński - Nydek
Podwójny tercet żeński -
"Melodia" - Sucha Górna,
4. Tercet żeński - Karwina -2-
Nowy Jork,

- Kwartety męskie: 1. Kwartet męski "Misie" -
Karwina -2-Solca,
2. Podwójny kwartet męski
"Gema" Sucha Górna.

Małe zespoły
mieszane :

1. Septet mieszany Karwina -2,
Solca,
2. Kwintet mieszany Karwina-2,
Solca,
3. Nonet mieszany Piotrowice,
4. Kwintet mieszany Orłowa,
5. Sekstet mieszany Karwina-I-
Miasto,
Sekstet mieszany Karwina-2-
Granice,
6. Duet Hawierzów I - /wyróż-
nienie/.

S o l i ś c i : a / ś p i e w a c y :

1. Jadwiga Kałuża /sopran/
Stonawa,
2. - /nie przyznano/
3. Danuta Kopel /alt/,
Hawierzów I.

b/ instrumentalniścici:

Kategoria młodzieży szkolnej:

1. Cz. Bugdol/skrzypce/
Skrzeczoń.

Kategoria starszych: 1. Zb. Kopel /skrzypce/,
Hawierzów I,

2. /nie przyznano/

3. Zb. Kopel /fortepian/,
Hawierzów I,

4. Janina Milerska /fortepian/
Nydek.

Na zakończenie konkursu odbyła się w dniu 25 maja 1958r. w Domu Oświaty w Karwinie II rewia, na którą złożyły się występy zwycięskich zespołów i solistów.

/14/

Konkurs recytacji i prozy artystycznej 1957/1958r.

Zarząd Główny ogłosił konkurs recytacji i prozy artystycznej w październiku 1957r. w celu krzewienia zamiłowania do recytacji artystycznej, poszerzenia kręgu miłośników poezji i literatury oraz podniesienie poziomu sztuki recytatorskiej. Eliminacje powiatowe odbyły się w Cz. Cieszyń w dniach 8 - 10 kwietnia 1958r. dla powiatu czeskocieszyńskiego, zaś dla powiatu karwińskiego w Orłowej w dniach 14 - 16 kwietnia 1958r. Na 132 zgłoszonych, udział w konkursie wzięło 108 uczestników /o 39 uczestników więcej niż w roku poprzednim/. Konkurs przeprowadzony został w 5 kategoriach:, obejmował 2 obowiązkowe grupy repertuarowe: prozę artystyczną - /piękne czytanie/i poezję. Udział w powiatowych eliminacjach przedstawiał się następująco:

Kategoria	wiek uczestników	uczestników
I	6 - 9 lat	13
II	9 - 12 lat	46
III	12 - 14 lat	27
IV	14 - 18 lat	16

Ogółem było 102 uczestników, z tego^z powiatu karwińskiego 65 uczestników a z powiatu czeskocieszyńskiego 37 uczestników. Z powodu małej ilości zgłoszeń do V kategorii eliminacje w tejże przeprowadzono bezpośrednio na szczeblu centralnym.-

Udział w eliminacjach centralnych przedstawiał się następująco :

./.

Kategoria	U c z e s t n i k ó w		
	Cz.Cieszyn	Karwina	Razem
I	6	1	7
II	5	5	10
III	6	5	11
IV	2	8	10
V	0	4	4
Razem:	19	23	42

Skład personalny Sądu Konkursowego w eliminacjach powiatowych przedstawiał się następująco: Zofia Kowalczyk, Adam Wawrosz, Henryk Szmeja, Konstanty Krzystek; w eliminacjach centralnych: Alojzy Kudziełka, Eugeniusz Suchanek, mgr Kazimierz Gołuch /przewodniczący/, Henryk Szmeja, Konstanty Krzystek.

Zwycięzcami poszczególnych kategorii w centralnych eliminacjach zostali następujący uczestnicy konkursu na trzech pierwszych miejscach w każdej kategorii:

- Kategoria I. 1. Helena Folwarczna - II 8-latka, Łyżbice,
2. Alfred Kristen - 11-latka, Orłowa,
3. Michalina Żyła - 8-latka, Bystrzyca.
- Kategoria II : 1. Eugenia Łukosz - 8-latka, Subha Górna,
2. Halina Kubeczka - 11-latka, Orłowa,
3. Jadwiga Kantor - II 8-latka, Łyżbice.
- Kategoria III: 1. Danuta Klimsza - 8-latka, Błędowice Dolne,
2. Maria Wronka - 11-latka, Orłowa,
3. Krystyna Krzystek, - 8-latka, Błędowice Dolne.
- Kategoria IV : 1. Bogusław Chwajoł - 11-latka, Orłowa,
2. Anna Cimała - 11-latka, Orłowa,
3. Helena Cieślar - 11-latka - Czeski Cieszyn.
- Kategoria V : 1. Wanda Pribula - PZKO Łąki nad Olzą,
2. Irena Szczyrba - PZKO Karwina 2-Nowy Jork,
3. Irena Rucka - PZKO - Karwina 2 - Nowy Jork.

Zdobywcy pierwszych trzech miejsc w każdej kategorii otrzymali cenne nagrody książkowe, dalsi zaś uczestnicy /i na szczeblu powiatowym/ książki i dedykacje ZG PZKO za udział w konkursie. Sąd Konkursowy stwierdził, że poziom tegorocznego konkursu był w kategoriach I - IV - ./. .

wyższy niż w latach poprzednich, ale w V kategorii, niestety niższy. W konkursie wzięła udział młodzież 14 szkół. Szkoda, że pozostałe szkoły nie przygotowały swych uczniów do tego konkursu. Tak samo zespoły świetlicowe nie wytypowały swych przedstawicieli. Brakło również uczestników poprzednich konkursów.

/15/

Konkurs czytelniczy PZKO 1958/59.

Każdorocznie w "Miesiącu Oświaty, Książki i Prasy" ogłasza ZG PZKO nowy rocznik "Konkursu Czytelniczego", który zyskał z biegiem lat wielkie poparcie ze strony licznych uczestników, miłośników książki. Dla porównania popatrzmy się zestawieniu liczbowemu uczestnictwa w tym konkursie w ciągu ubiegłych dwu roczników.

Powiat	1956 - 1957		1957 - 1958	
	uczestników z Kół		uczestn. z Kół	
Cz. Cieszyn	282	 32	244	 23
Karwina	 63	 6	98	 8
Ostrawa	 26	 6	37	 3
Razem	371	 44	379	 34

Liczby te naturalnie nie są zadawalające. - Niektórzy boją się "egzaminów" czy "komisji sędziowskich". A przecież chodzi tylko o końcowe pogadanki czytelnicze, przeprowadzane przez członków aktywu czytelniczo-bibliotekarskiego.

W konkursie na rok 1957/58 najwięcej uczestników zgłosiły Koła: Darków /35/, Błędowice Dolne /24/, Grodziszcz /19/, Nawsie i Piętwałd /po 17/, Rychwałd /16/, Cz. Cieszyn i Szumbark /po 15/ itd.

Na rok 1958/59 /V Konkurs Czytelniczy/ wytypowano następujące książki /z ośmiu podanych trzeba było przeczytać 6 książek/:

1. Juliusz Słowacki - "Jan Bielecki" - /obowiązkowa dla II stopnia/
2. Adolf Dygasiński - "Zajac",
3. J. Andrzejewski - "Popiół i diament" /obowiązkowa dla III stopnia/,
4. Maria Wardasówna - "Wyłom" - tom I i II",
5. Henryk Jasiczek - "Obuszkciem ciosane"
6. Maksym Gorki - "Matka",
7. Anna Seghers - "Siódmy krzyż" - albo Karol Dickens - "Świerszcz za kominem",
8. Piotr Jilemnicki - "Kawałek cukru" - albo - "Kronika".

/16/

Konkurs dekoracji gablotek związkowych Kół.

Z okazji MOKP ogłosił ZG PZKO konkurs na najlepszą gablotkę. Kryteriami tego konkursu były: aktualność tematyki, estetyka układu i pomysłowość w wykonaniu dekoracji gablotki.

./.

Do oceny zgłosiły się Koła: Mistrzowice, Hawierzów I i II, Ostrawa, Nowy Bogumin, Szonychel /2 gablotki/, Skrzeczów, Karwina I i Karwina III-Darków. Jak widać najwięcej zgłoszeń było z powiatu bogumińskiego /ostrowskiego/.

Komisja konkursowa obejrzała na miejscu wszystkie gablotki i oceniła je następująco: przyznano trzy równorzędne wyróżnienia a to Kołom:

Szonychel - za gablotkę, która skromnymi środkami propaguje aktualną tematykę MOKP.
Projekt: Franciszek Podeszwa;

Skrzeczów - za dowcipne propagowanie imprez MOKP;

Ostrawa - za bogatą treść zawartą w ciekawym układzie kompozycyjnym /tematy - nie montaż za mało związany był z MOKP/.

Komisja stwierdziła, że poziom dekoracji był raczej przeciętny, gablotki są z reguły szczupłe w rozmiarach, co hamuje rozmach i pomysłowość w wykonaniu dekoracji.

/17/

c/ K u r s y :

Kurs recytacji.

Z inicjatywy wydziału teatralnego ZG PZKO został zorganizowany w dniach od 19 lutego do 16 marca 1958r. kurs recytacji w Cz.Cieszynie. Wykładowcą był mgr Karol Malak z Wojewódzkiego Pałacu Młodzieży w Katowicach. Zajęcia odbywały się w salach posiedzeń ZG PZKO w hotelu "Piaś". Każdy wykład składał się z części teoretycznej i praktycznej. Na 103 zgłoszonych przeciętna frekwencja wynosiła 75 osób. Zainteresowanie więc było bardzo duże. Uczestnikami kursu byli nauczyciele, kierownicy i członkowie zespołów teatralnych oraz recytatorzy - soliści.

Na zakończenie kursu, w celu zaznajomienia absolwentów kursu z praktycznym zastosowaniem różnych form pracy nadających się do zastosowania w zespole żywego słowa, przyjechał na nasz teren teatr poezji Pałacu Młodzieży z Katowic.

Teatr ten, noszący nazwę "Teatru Młodego - Aktora" posiada kilka zespołów; jeden z nich jest wytworzony przed 2 laty "młodzieżowy zespół - żywego słowa". Jak sama nazwa wskazuje, podstawą pracy jest tu piękne, wypielęgnowane słowo, z czym związana jest z jednej strony oszczędność gestu a z drugiej strony niemal całkowite wyrugowanie rekwizytów. Ważną rolę spełnia tu również muzyka.

Na naszym terenie dał zespół ten w dniach od 14 do 16 marca 1958r. cztery przedstawienia - "Eugeniusza Oniegina" a to w piątek 14.3. dla młodzieży jedenastolatki w Cz.Cieszynie, zaś w sobotę 15.3. dwa występy: dla młodzieży i dla dorosłych w świetlicy w Orłowej i w niedzielę 16.3. w sali hotelu "Piaś" w Cz.Cieszynie.

./.

Widowisko zespołu z Katowic zostało u nas przyjęte różnie, gdyż pokazano tu nową formę pracy scenicznej /urywki poematu Puszkina tak umiejętnie powiązane w całość, że widz odnosił wrażenie oglądania całego poematu/ a do tej formy nasz widz nie był przygotowany. /18/

Centralny Kurs Pracy Świetlicowej.

Internatowy, czternastodniowy centralny Kurs Pracy Świetlicowej zorganizowany był przez ZG-PZKO w dniach od 7 do 19 lipca 1958r. w ośrodku szkoleniowym Milicji Ludowej w Koszarzyskach. Część wykładów, dotycząca pracy polityczno-społecznej i organizacyjnej była wspólna, druga część zajęć -praktyczna, przeprowadzana była w poszczególnych działach a to: świetlicowym, śpiewaczo-muzycznym, teatralnym i tanecznym.- Na kursie było ogółem 38 uczestników. /19/

A k c j a Z a r z ą d ó w Powiatowych
 - P Z K O .

=====

a/ Powiat b o g u m i ń s k i /ostrowski/:

Narada obwodowa.

Dnia 16 września 1958r. odbyła się w Domu Polskim w Ostrawie /wtorek/ narada obwodowa prezesów i sekretarzy kół PZKO obwodu bogumińskiego. Omawiano na niej akcje w Miesiącu Oświaty, Książki i Prasy oraz Miesiącu Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej. Poza tym omówiono sprawę walnych zebrań.

/20/

Wieczór Pieśni i Tańca.

W Domu Oświaty w Boguminie odbył się w niedzielę, dnia 16 listopada 1958r. "Wieczór Pieśni i Tańca". Występowały na nim: chór męski z Bogumina-Orłowej, bogumiński chór żeński, zespół taneczny ze Skrzeczonia i Szumbarku, kwartet - P.Kalety oraz solisty tenor Oswald Bugiel.

/21/

b/ Powiat c z e s k o c i e s z y ń s k i:

Kurs tańców ludowych.

Zarząd Powiatowy PZKO w Cz.Cieszynie zorganizował wieczorowy kurs tańców ludowych i narodowych, który rozpoczął się dnia 14 stycznia 1958r. Trwał 6 tygodni. Na pierwszej lekcji było obecnych 35 uczestników. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu a trwały przez 2 i pół - godziny przeciętnie.

/22/

c/ Powiat karwinski:

Wieczór literacki.

Z.P-PZKO wraz z Biblioteką Powiatową urządzili w klubówce Domu Oświaty dnia 30 stycznia 1958r. wieczór literacki z cyklu "Sylwetki pisarzy". W programie była poezja współczesna Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Referował Władysław Koroh, recytowali studenci Jedenastolatki w Orłowej.

/23/

Wieczornica "Dla naszych najmilszych".

Akcja pod tą nazwą odbyła się dnia 29 marca 1958r. w sali Domu Oświaty w Karwinie II dla uczczenia "tych najmilszych" t.zn.kobiet /babunię, mamusię, dziewczęta/. Zagajała sekretarka ZP Helena Zoniowa. Program wypełniły zespoły i soliści z Karwiny 6-Stalingradu, Karwiny-2-Solcy, Karwiny 2-Granic, Sucheja Górnej, Lutyni-Dolnej, Karwiny-3 Darkowa, humoryści /Wranik z żoną, Golasowski z Karwiny 2-Granic/a konferansjerem był Adam Wawrosz. Program trwał ponad dwie i pół godziny. Przy tej okazji zorganizowana była również w Domu Oświaty wystawka podarunków, ofiarowanych przez nasze zespoły - kobiet PZKO dla czarnoskórych delegatek Międzynarodowego Kongresu Kobiet w Wiedniu. Najwięcej darów ofiarowało Koło PZKO w Karwinie 6 - Stalingradzie.-

/24/

R e w i a śpiewu.

Rewię tę zorganizował ZP PZKO wspólnie z ZG PZKO dnia 25 maja 1958r. w sali Domu Oświaty w Karwinie-2. Występowały na niej zwycięskie chóry, zespoły męskie i soliści z tegorocznego konkursu śpiewaczo-muzycznego PZKO a więc: "Harmonia" z Orłowej 2-Łazów, "Przyjaźń" - z Karwiny 2-Nowego Jorku, "Lira" z Karwiny 3 - Darkowa, powiatowy chór męski Orłowa-Bogumin, "Hasł8" z Orłowej, chór męski z Łąk nad Olzą oraz chóry żeńskie z Nydku, Bystrzycy i Bogumina.

/25/

Narady obwodowe.

W pierwszej połowie września 1958r. zorganizował ZP PZKO trzy narady obwodowe w celu przedyskutowania realizacji uchwał XI Zjazdu KPC. W obradach wzięło udział 72 przedstawicieli Kół. Stwierdzono, że zrealizowano zobowiązanie pozyskania do górnictwa trzech członków, stwierdzono również, że wiele Kół organizuje regularnie odczyty popularno-naukowe, głównie w MOKP związku z MOKP.- Niemal wszystkie Koła /do dnia odprawy 18 Kół/zapoznało członków z uchwałami XI Zjazdu KPC,- głównie na

zebraniach i świetlicach. W programie narady omówiono również akcje MOKP, MPCR i pomoc rolnictwu w pracach jesiennych. W dyskusji zabrakło głosu 32 przedstawicieli Kół.

/26/

"Migawki świetlicowe".

W ramach Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy zorganizował ZP PZKO /na zagajenie MOKP/ akcję nazwaną "Migawki świetlicowe" w sali Domu Oświaty w Karwinie 2. W programie występowały małe zespoły jak "Łaziki" z Piotrowic, duety, tercety, kwartety, "Wesoła siódemka" z Karwiny 1, górnosuski oktet męski "Gama", dwa zespoły muzyczne z Karwiny-Darkowa i Lutyni Dolnej. Na zakończenie wystąpił chór mieszany z Darkowa i Karwiny I pod batutą Józefa Wierzgonia. Poza tym były wiersze, piękne czytanie, zgaduj-zgadula, solo akordeonowe, humor. Gawędziarzami były Helena Zoniowa i Wanda Pribulowa.

/27/

C z y n n o ś ć z e s p o ł ó w i s e k c j i Z G P Z K O .

=====

a/ S e k c j a L i t e r a c k o - A r t y s t y c z n a .

Reorganizacja SLA.

Narastające od kilku lat niezdrowe tendencje w pracy kierownictwa SLA, polegające na domaganiu się autonomii tej sekcji, wprowadzenie "kandydatury" na członka SLA, wyodrębnianie się władz sekcji spod kierownictwa ZG PZKO, roszczenie sobie praw do decyzji w sprawie wydawnictw i stwarzanie poglądu, że literaci i artyści są czymś nadprzeciętnym i nie mogą podlegać uchwałom zwykłych członków PZKO, doprowadziły w pierwszym kwartale 1958r. do przykrych wydarzeń, a to przede wszystkim z przygotowaniem do druku "Przysłów górniczych, które na podstawie uchwały SLA z dnia 27 grudnia 1957r. miały zostać powielone na rotaprintcie w Hucie Trzywieckiej i wydane, jako jedna z prac wyróżnionych na konkursie literackim SLA-PZKO w roku 1954.- Przygotowanie tekstu do wydania powierzono przewodniczącemu zespołu literackiego SLA Józefowi Ondruszowi. Zamówienie na wydanie podpisali Paweł Kubisz jako przewodniczący SLA oraz Bogumił Goj jako I sekretarz ZG PZKO. W trakcie przepisywania tekstu na błony rotaprintowe organa nadzorcze stwierdziły, iż między przysłowiami znajduje się kilkadziesiąt powiedzeń o treści nie odpowiadającej współczesnej rzeczywistości /np. o górnikach, odnoszących się do okresu kapitalizmu/. W związku z tym wstrzymano dalsze prace a sprawę przekazano władzom wyższym. ZG PZKO rozpatrując powyższą sytuację

./.

na nadzwyczajnym zebraniu Plenum w dniu 18 marca 1958r. stwierdził, iż sprawa "Przysłów górniczych" podważyła autorytet i dobre imię związku oraz - rzuciła niewłaściwe światło na całokształt pracy związkowej. Zdając sobie sprawę z ważności wynikłej sytuacji /oskarżenie o "antypanstwową" działalność/ Plenum ZG PZKO postanowiło usprawnić pracę odnośnych organów związkowych, zaś w stosunku do osób bezpośrednio ponoszących winę wyciągnąć odpowiednie konsekwencje. W tym celu podjęto następujące uchwały :

Anulować w statucie PZKO osobny ustęp dotyczący SLA, który dawał precedens do uważania SLA za - coś specjalnego i podporządkować SLA regulaminowi wewnętrznemu związku w oparciu o ogólne postanowienia statutowe, traktujące o pracach organów pomocniczych ZG PZKO.

Zabezpieczyć przestrzeganie i kontrolowanie podejmowanych przez ZG PZKO uchwał poprzez ulepszenie pracy sekretariatu Zarządu Głównego.

Rozpatrując winę towarzyszy Goja, Ondrusza i Kubisza stwierdzono:

Błąd tow. Goja polegał na braku czujności, wpływającym z ławowiernego stosunku do uchwały SLA dotyczącej wydania "Przysłów". Wina towarz. Ondrusza spoczywała na tym, że nie przeprowadził należycie powierzonego mu zadania kontroli tekstu "Przysłów" przed oddaniem ich do druku. Przewinienie obyw. Pawła Kubisza polegało na tym, że jako przewodniczący SLA, osobiście odpowiedzialny za wszelkie wydawnictwa SLA-PZKO nie znalazł od roku 1954 do 1958r. czasu na przeglądnięcie - wspomnianego zbiorku a znając uchwałę ZG PZKO mówiącą o konieczności zatwierdzenia każdej pozycji wydawnictwa przez Prezydium ZG, dopuścił do realizacji uchwały SLA bez zgody Prezydium. - Oprócz tego ujawniono szereg dalszych błędów w pracy P. Kubisza jak: brak podporządkowania się uchwałom ZG PZKO i postanowieniom regulaminu wewnętrznego-organizacyjnego, stosowanie skostniałych, niewłaściwych metod pracy, przesadny indywidualizm itd.

W związku z tym postanowiono:

Udzielić tow. Bogumiłowi Gojowi ostrej nagany i zobowiązać go do konsekwentnego przestrzegania regulaminu wewnętrznego związku i sekretariatu oraz do odbywania codziennych narad sekretariatu.

Zwolnić ob. Ondrusza Józefa z funkcji przewodniczącego zespołu literackiego SLA.

Uwzględniając zaś przewinienia z poprzednich lat, które doprowadziły do udzielenia Pawłowi - Kubiszowi nagany z ostrzeżeniem /sprawa artykułu - "Koszalki, opalki i pamflety" - patrz rok 1955/ i czasowego zawieszenia w funkcjach przez niego piastowanych, Plenum ZG PZKO postanowiło odwołać ze stanowiska przewodniczącego SLA a na jego miejsce według nowej struktury organizacyjnej mianować członka Prezydium Józefa Mrózka oraz zwolnić z dniem 1 kwietnia 1958r. Pawła Kubisza

z funkcji naczelnego redaktora "Zwrotu" i powierzyć tę funkcję dr. Tadeuszowi Siwkowi, instruktorowi ZG.PZKO.

Na podstawie powyższych uchwał ZG PZKO poczynił odpowiednie starania celem wyszukania Pawła Kubiszowi stosownego zatrudnienia. Proponowanej pracy w bibliotece oraz archiwum PRN-, Paweł Kubisz nie przyjął, przechodząc na własne żądanie do pracy fizycznej w IV stalowni huty trzynieckiej. Komunikat wyjaśniający te sprawy był ogłoszony publicznie na łamach "Zwrotu".

/28/

Wieczory Literackie SLA.

W roku 1958 odbyli członkowie SLA kilkanaście spotkań z członkami PZKO i społeczeństwem w ramach tzw. "Wieczorów literackich", które między innymi odbyły się:

We czwartek, dnia 16 stycznia 1958r. w Hawierzowie II /Będowice-Szumbark/ w sali "Bytostawu". Udział wzięli Paweł Kubisz, Józef Ondrusz, Gustaw Przeczek oraz Wanda i Józef Pribulowie. Po świetlicy poszli uczestnicy do nowego lokalu Koła, gdzie odbyła się dłuższa pogadanka.

Dnia 19 stycznia 1958r. w budynku szkolnym w Łomnej Górnej. Udział wzięli Paweł Kubisz, Józef Ondrusz, Adam Wawrosz oraz Wanda i Józef Pribulowie.

Dalsze wieczory literackie odbyły się dopiero w MOKP /z powodu reorganizacji SLA i zmian personalnych/, a to w Grodziszczu, Karwinie, Ropicy, Cz.Cieszynie, Ostrawie. Brali w nich udział również młodzi autorzy jak Bronisław Bielan, Władysław Sikora, Bronisław Prochner.

Zebranie dyskusyjne SLA odbyło się dnia - 17 października 1958r. /piątek/ w Cz.Cieszynie. O swych doświadczeniach literackich mówił na nim młody poeta i publicysta Bolesław Lubosz z Katowic

/29/

Wystawa SLA.

W dniach 3 - 24 maja 1958r. była otwarta w Miejskim Domu Oświaty w Bratysławie wystawa malarska Józefa B e r g e r a , znanego na naszym terenie malarza, członka SLA-PZKO, przebywającego obecnie na Słowaczyźnie. Tematem wystawy było "Oskarżenie faszyzmu", bo na wystawie były obrazy przedstawiające sceny z życia więźniów w hitlerowskich obozach koncentracyjnych.

/30/

Wystawa malarska SLA, nazwana "miniaturową" otwarta została w niedzielę, dnia 9 listopada 1958r. w salce posiedzeń w hotelu "Piast". Brało w niej udział tylko 6 malarzy, którzy wystawili 27 obrazów.-

Byli to:

Gustaw Nowak /"Rynek w Cieszynie"/
Gustaw Fierla /"Kobieta w stroju cieszyńskim"/
Rudolf Żebrok /"Stary furman" i "Głowa starca",
Bronisław Firla /Słonecznik, Październik -
w Suchej"/

Władysław Cejnar /projekty scen do sztuk
teatralnych/"

Oskar Pawlas.

W nawiasach podane są tylko najlepsze wystawione obrazy. W Cz.Cieszynie zwiedziło tę wystawę ponad 300 osób.

Ta sama wystawa była zainstalowana w dniach 13 - 20 listopada 1958r. w Domu zborowym /gdzie znajduje się świetlica Koła/ w Orłowej. Dalsze planowano w listopadzie i grudniu jeszcze w Karwinie, Boguminie i Ostrawie.

/31/

Kurs Szkoleniowy SLA.

Tegoroczne szkolenie SLA odbywało się na - Kozubowej w dniach 7 - 12 lipca 1958r. Wzięli w nim udział również młodzi autorzy. Szkolenie prowadzono w dwu grupach: malarze mieli wykłady osobno, literaci też osobno /dla muzyków nie było tym razem szkolenia/. Jedynie referat wstępny i zakończenie było wspólne. Referentem dla malarzy był profesor Prymus z Cieszyna, kierownikiem grupy prof.Gustaw Fierla. Kierownikiem literatów był Henryk Jasiczek. O dostatek dobrego humoru troszczył się popularny Adam Wawrosz. /32/

T e a t r z y k L a l k o w y " B a j k a "

Zmiany w zespole.

Zespół "Bajki" składał się w roku 1958 z następujących osób : Adam Wawrosz, kierownik i reżyser, Emil Mrózek -technik i szofer, Elżbieta-Żebrokówna - gawędziarka, Gertruda Kożusznikowa, Wanda Serwatkowa, Lidia Sajdokowa, Asta Grobelna. Nastąpiła więc zmiana na stanowisku kierownika zespołu. Po Ferdynandzie Królu przejął kierownictwo Adam Wawrosz, wprowadzając zarazem lepsze wykorzystanie środków technicznych w pracy zespołu - /np. nagrań magnetofonicznych itp./Również podjęto próby z użyciem różnego typu lalek scenicznych. O ile chodzi o nie, to w ogóle w lalkarstwie używane są następujące typy:

K u k i e ł k i - są to lalki umocowane na patyku, porusza się nimi z dołu. Używa się ich już stosunkowo mało. Znane szopki krakowskie są z reguły teatrzykami kukiełkowymi. Zespół "Bajka" używał ich w czasie kierownictwa Ferdynanda Króla.

M a r i o n e t k i - zwane także po polsku łątkami - zawiesza się na niciach lub drutach i porusza się nimi z góry. Są to tradycyjne lalki czeskie i większość zespołów lalkarskich czeskich posługuje się nimi /np. Teatr Skupy - Divadlo Spejbla a Hurvinka/.

P a c y n k i - często nazywane także lalkami rękawiczkowymi - aktor wkłada na rękę jako rękawiczkę. Zakończenie rękawiczki jest głową i rączki lalek. Typ używany również ostatnio przez "Bajkę".

J a w a j k i - są wewnątrz puste. Aktor wkłada rękę do wnętrza lalki i z wnętrza porusza jej głowę. Rączkami lalki, osadzonymi na prętach, porusza drugą ręką z zewnątrz. /Jawajkami grał bawiący u nas w roku 1957 Państwowy Teatr Lalek "Banialuka" z Bielska/.

Przedstawienia "Bajki"

W roku 1958 występowała "Bajka" z następującymi pozycjami repertuarowymi:

Lucyna Krzemieniecka: "O niebieskich migdałach".

Maria Kownacka : " O Jasiu brudasie ".

Adam Wawrosz : "Koziołek Fik - Mik".

Wystawiono więc trzy premiery, odegrano poza tym 252 przedstawień, które oglądało 19 184 - dzieci i 1 806 osób dorosłych. Zespół liczył 7 osób.

W tym roku osiągnęła "Bajka" 2 000 przedstawień. To jubileuszowe przedstawienie wypadło w dniu 24 czerwca 1958r. w polskim przedszkolu w Orłowej. Obecny był również redaktor telewizji katowickiej Z.Pyzik.

/33/

Chór nauczycieli Polskich przy ZG PZKO.

Pracował on sumiennie przez cały rok, przygotowywał nowy program śpiewaczy. Występował kilka razy, między innymi w Olbrachcicach - /w ramach obchodu 130-lecia polskiej szkoły/ oraz w Tyrze /23.10.1958r./ w ramach MOKP.

C z y n n o ś ć z e s p o ł ó w

przy Zarządach Powiatowych P Z K O .

=====

Powiatowy Zespół Tańca "Olza" Cz.Cieszyn.

Do najważniejszych akcji, w których ten zespół wziął udział należą :

Polska Niedziela w Pradze: W niedzielę dnia 8 czerwca 1958r. odbyły się w Pradze imprezy poświęcone Polsce Ludowej. Przyjechali z Polski popularni artyści jak Grodzieńska, Gwiazdkowska i inni. Z naszego terenu został zaproszony zespół "Olza".

./.

Dał w tę niedzielę dwa występy: pierwszy na dużej scenie w Parku Juliusza Fučika z dwugodzinowym programem /tańce śląskie, "Szkubaczki", "Suita polska" i krakowiak z Lajkonikiem/. - Drugi występ odbył się wieczorem w teatrze - J.Wolkra - wykonano tam wiązanke tańców zwaną "Suitą polską". Przerwy pomiędzy poszczególnymi tańcami wypełniali soliści: Jadwiga Kałużanka, Tadeusz Błanik i trio żeńskie. Podkreślić trzeba wielki upał w tym dniu podczas występu w parku. Niemniej trud członków zespołu się opłacił: otrzymali gorące oklaski. Wolne chwile między występami poświęcili tancerze "Olzy" na zwiedzenie miasta, wycieczkę statkiem po Wełtawie, zwiedzenie muzeum, bibliotek i domów towarowych. Poza tymi występami 2 pary taneczne wykonały na normalnym podium tanecznym pokaz tańca krakowiaka.

W poniedziałek zespół został przyjęty przez ambasadora PRL w Pradze Franciszka Mazura -tradycyjną lampką wina i przekąską.

/34/

"Letnice młodzieży" - Radhoszcz.

W tej tradycyjnej imprezie młodzieżowej, cieszącej się wielką popularnością brał udział zespół "Olza" w dniach 5 i 6 lipca 1958r.-

Uroczystość ta odbywała się na Radhoszczu - Pustewnach. Poza nim były liczne zespoły czeskie, słowackie i polskie /z Polski/. Pomimo niepogody "Letnice" wypadły zadowalająco.

/35/

"Dni Tarnogórskich Gwarków".

W dniach 6 - 9 września 1958r. odbywały się w Tarnowskich Górach uroczystości "Dni Gwarków", w których brał udział również zespół "Olza" - oraz delegacja Czechosłowackiego Czerwonego - Krzyża z tow.Raindlową na czele. Zespół "Olza" występowała w Radzionkowie, miasteczku górniczym oraz dwukrotnie w Tarnowskich Górach, a poza tym w sali w Stolarzowicach. Ciekawy i barwny był pochód, w którym brał udział legendarny chłop - Rybka z wołem i sochą /według podania pierwszy znalazł brykę kruszczu srebra/, dalej gwarkowie czyli górnicy w strojach historycznych z dawnymi narzędziami, mieszczanie tarnogórcy z rajcami miasta, a potem żonglerzy, błaźni, kuglarze itd. oraz właściciel dawnej winiarni Siedlaczek na beczce wina, ciągniętej przez osiołka.- Grała tam również orkiestra hutnicza z Trzyńca pod batutą Raszki.

/36/

Premiera nowego programu.

W sobotę, dnia 20 września 1958r. odbyła się w sali hotelu "Piast" premiera nowego programu w Cz.Cieszynie. Nowy program składa się z dwu widowisk regionalnych pt. "Szkubaczki śląskie" i "Ondraszkowe ostatki" oraz rewii tanecznej - pt. "Tańce różnych narodów"/czeska polka, węgierski czardasz,

./.

rosyjski kozaczek i korowód dziewcząt, wiedeński walczyk i wesele krakowskie z krakowiakiem i lajkonikiem/. Program ten, dobrze przygotowany, spotkał się znowu z życzliwym i serdecznym przyjęciem ze strony licznie zebranej publiczności.

Z nowym programem występowała potem "Olza" w wielu miejscowościach np. w Hawierzowie i Bystrzycy.

/37/

Powiatowy Zespół Pieśni i Tańca "Górnik" -
- Karwina -

Zespół sumiennie przygotował swój nowy program, który przedstawił publiczności w sobotę, dnia 29 listopada 1958r. w Karwinie 2. Zawierał on pieśni ludowe polskie, rosyjskie, czeskie i słowackie /P Akulenka "Kalinka", Leona Janáčka- "Na tych fojtových lukách" i "Ty ukwaldský kosteličku", oraz "Ej, komuže je lepše".- Z polskich wymienić trzeba nowe pieśni pod tyt. "Szczęśliwy górnik", "Stary hawiyryz" i "Walczyk karwiński" w układzie muzycznym Eugeniusza Fierli. Z tańców wyróżnić trzeba taniec - "Rechtór", "Tataroczek", polkę-furiant, kujawiak, oberek, tańce śląskie w choreografii Zofii Iwanek. Stroje przygotowała Maria Wróblowa.- Solistami byli: Jadwiga Kałużanka /Kalinka/, Władysław-a Wijacka, Em. Topiarzowa, E. Ondruszowa, W. Pończówna, O. Zarzycki, M. Siwek. Kierownictwo zespołu tworzą: Eugeniusz Fierla, kierownik artystyczny, Tadeusz Geiger - drugi dyrygent, Władysław Wróbel - kierownik organizacyjny i jako członkowie z ramienia ZP PZKO - Karwina, Henryk Szmeja i Helena Zoniowa.

/38/

W a ż n e i m p r e z y t e r e n o w e .

a/ Imprezy i akcje Kół PZKO.

Teatrzyk Lalkarski "Uciecha" w Bystrzycy n/Olza

Znany i popularny na naszym terenie teatrzyk cieni "Uciecha" przy Kole PZKO w Bystrzycy - święcił w grudniu 1957r. wielkie triumfy. Nie tylko fakt, że w ciągu dwu niecałych lat pełną setkę przedstawień, które oglądało ponad 10 000 widzów, świadczył o jego popularności i wysokim poziomie artystycznym. Wielkim zaszczytem dla zespołu było zaproszenie na Międzynarodowy - Kongres Lalkarzy w Pradze jako V-Kongres "UNIMY" międzynarodowej organizacji lalkarzy /L Union Internationale des Marionnettes/. Organizacja ta powstała w roku 1929 na międzynarodowej wystawie lalkarskiej w Pradze. Początkowo jej członkami były: Bułgaria, Czechosłowacja, Francja, Związek Radziecki, Rumunia, Węgry, później dołączyły się Stany Zjednoczone, Włochy, Jugosławia, Polska, Belgia i Anglia.-

./.

Kongres ten rozpoczął się dnia 5 grudnia 1957r. Wzięło w nim udział ponad 70 delegatów z 16 krajów Europy i Azji. Oprócz tego w obradach kongresu brało udział wiele pracowników lalkarstwa czechosłowackiego /między nimi przedstawiciele "Uciechy"/. Co wieczór w dniach Kongresu jego uczestnicy zaznajamiali się z poszczególnymi zespołami czechosłowackimi. Między nimi znalazł się teatrzyk - bystrzycki "Uciecha", który przedstawił się publiczności w przedostatni wieczór trwania kongresu, a to w Bernie. Tam "Uciecha" zdobyła wielki sukces. - Występ ten określono jako "cukierek pośród wszystkich przedstawień na kongresie".

Z dalszych przedstawień "Uciechy" wymienić trzeba 4 w Polsce, a to 2 w Cieszynie i 2 w Katowicach - /z tego jeden w telewizji katowickiej/.

/39/

Sto występów soleckich "Misiów".

Koło PZKO Karwina 2-Solca boryka się stale z problemem lokalowym. Ponieważ wybudowany własnoręcznie Dom Kultury w Solcy uległ zniszczeniu na skutek szkód górniczych MRN przydzieliła Kołu nowy lokal na miejscu dawnej szkoły wydziałowej w Solcy.

Bardzo ruchliwym i ofiarnym zespołem okazał się kwartet męski, znany pospolicie pod nazwą - "Misie". Swój setny występ miał zespół w sobotę, dnia 23 marca 1958r. w Domu Kultury w czasie "Wieczornicy z karzełkiem". W programie występowali: "karzełek", który witał i żegnał widzów, zespół "Misie", trio żeńskie, kwartet mieszany, kwintet i septet, humorysta i komik Wranik z żoną. Tło muzyczne tworzyli pianista, gitarzysta, i kontrabasista. Konferansjerem był E. Firla, głównym organizatorem Tadeusz Geiger. Opracowania muzyczne były dziełem J. Kunschkego, dekoracja w wykonaniu Al. Łukosza.

/40/

Kółko dyskusyjne w Karwinie I-Mieście.

Już trzeci rok pracuje systematycznie "Kółko dyskusyjne" utworzone przy Kole PZKO-Karwina I-Mieście /Frysztat/. Zebrania odbywały się zawsze w trzeci piątek w miesiącu. Kółko posiadało własny samorząd i regulamin pracy. Przewidywano wykład prelegenta najwyżej 20 minut, po czym następowała dyskusja. Z omówionych tematów można przytoczyć następujące: Choroby zakaźne, Darwinizm, Rok Geofizyczny, Cybernetyka, Historia Miasta Frysztatu, "Medaliony", "Wesele" Wyspiańskiego, Powstanie Ziemi itd. Prelegentami byli między innymi: dr. Kubok, dr. Kroczek, inż. Wałoszek, prof. Rusek, Sembol i inni.

/41/

Czelodka Radiowa z Katowic w Stonawie.

Na zaproszenie Koła PZKO w Stonawie na rewanż za występ w rozgłośni katowickiej przybył na nasz teren popularny i znany z radia 60-osobowy zespół "Czelodki Radiowej" z Katowic z najpopularniejszymi postaciami Kaczmarka, Lichtonia, Kokotki, Tomaszowej, Gustlem i Franckiem na czele. Bawił tu 4 dni od 21 do 24 czerwca 1958r. i dał w sumie 6 przedstawień na scenie w Stonawie, w Domu Kultury Karwina 2-Granice i hotelu "Piaś" w Cz.Cieszynie. Na program złożyły się pieśni zbiorowe i solowe, godki, klechdy i przygody śląskie. Towarzyszyła orkiestra Fr.Klechdy. Program przedstawień przedstawiał się następująco: Sobota, dnia 21.6. w Domu PZKO w Stonawie o godz.19,30; niedziela, dn.22.6. w Domu PZKO w Stonawie o godz.16 i 19,30; poniedziałek, dnia 23.6. w Domu Kultury Karwina 2-Granice o godz.16 i 19,30; wtorek dn.24.6. w sali hotelu "Piaś" w Cz.Cieszynie o g.19,30 oraz dla młodzieży szkół stonawskich i okolicznych w niedzielę, dnia 22.6. o godz.10, tej w Domu PZKO - w Stonawie. Program "Czelodki" oglądało ponad 3 000 dorosłych oraz ponad 1 000 dzieci szkolnych co świadczy o popularności zespołu najlepiej. - W czasie swego pobytu w Stonawie zespół "Czelodki" udał się do Ostrawy, by utrwalić na taśmie urywki swego programu i złożyć wieniec pod pomnikiem bohaterów radzieckich. W drodze powrotnej zatrzymano się w Cierlicku na Żwirkowisku. -

/42/

X Święto Góralskie w Jabłonkowie.

Tegoroczne, jubileuszowe, bo dziesiąte z rzędu Święto Góralskie odbyło się w niedzielę, dnia - 17 sierpnia 1958r. na boisku "w Szygłe", przy czym w dniu sobotnim przed nim odbyły się w gminach podgórskich zabawy ludowe z programem kulturalnym.

W barwnym pochodzie a na miejscu święta w programie kulturalnym wzięły udział zespoły: Gorol, podgórskie Koła PZKO, "Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej" z Cieszyna, zespół "Olza" z Wisły, zespół regionalny z Koniakowa oraz Istebnej, skowacki zespół "Tatran" z Czadcy i "Kysuca" z Wysockiego nad Kysucą. Zagajał jak zwykle "Jura spod gronia", z ramienia ZG PZKO - przemawiał prezes Adolf Kubeczka. Obecnych było ponad 15-tysięcy ludzi. Za 10-letnią działalność przy organizowaniu Święta Góralskiego zespół "Gorol" i najaktywniejsi otrzymali dyplomy z wyrazami uznania. Na zakończenie święta zagrali jeszcze dudziarze z Koniakowa i z zespołu "Olza".

/43/

Pomoc w socjalizacji wsi - Karpętna.

Dnia 22 września 1958r. założono w Karpętnej 34 z kolei Jednolitą Spółdzielnię Rolniczą w powiecie czeskocieszyńskim. O stosunku członków PZKO w Karpętnej do JSR świadczy przemówienie prezesa Koła Józefa Heczki na pierwszym zebraniu spółdzielców. Powiedział następujące słowa:

Szanowni spółdzielcy !

Z okazji dzisiejszej uroczystości pierwszego Walnego Zebrania JSR, którą ostatnio zorganizowano w Karpętnej, członkowie PZKO wyrażają swą radość z jej założenia i zapewniają członków spółdzielni o swej przychylności i szacunku.

Członkowie PZKO ręką w rękę z Miejsową i Powiatową Radą Narodową i innymi organizacjami starali się uświadomić miejscowych rolników i przekonać ich o użytności socjalizacji, o uławnieniach pracy w polu, o konieczności podniesienia stopy życiowej obywateli drogą podniesienia produkcji rolnej.

/44/

Program zespołu regionalnego z Cz.Cieszyna-
- Sibicy.

Z okazji pięciolecia pracy zespołu regionalnego w Sibicy oraz setnego już występu odbyła się w sobotę, dnia 23 listopada 1958r. premiera pierwszego całowieczorowego widowiska, nazwanego "Rok Śląski." Była to ambitna próba ujęcia naszych starych zwyczajów ludowych w kilka obrazów widowiskowych. Na uroczystej premierze byli również przedstawiciele ZG PZKO.

/45/

b/ Jubileusze zespołów Kół:

30-lecie chóru "Hasło" w Orłowej.

Ambitny i ofiarny ten zespół chórówy urządził z okazji 30-rocznicy swej pracy śpiewaczej uroczysty koncert, w którym oprócz jubilata występowały gościnnie chóry żeński i męski ze Stonawy, chór mieszany "Harmonia" z Orłowej-Łazów, chór męski z Bogumina oraz soliści: Roman Berger - /fortepian/ W.Wijacka /sopran/ i Oswald Bugiel - /tenor/.

/46/

50 lat chóru "Harmonia" w Orłowej-Łazach.

W niedzielę, dnia 29 czerwca 1958r. odbyła się w ogrodzie szkolnym /budynek biały/uroczystość jubileuszowa chóru mieszanego "Harmonia" z okazji 50-lecia jego pracy oraz 25-lecia objęcia dyrygentury tego chóru przez obecnego dyrygenta Eugeniusza Fierlę. Chór powstał w roku 1908 przy Kole Macierzy Szkolnej w Łazach, a więc należy do

./.

najstarszych chórów na naszym terenie. W programie uroczystości wystąpił z popisami chór - jubilat oraz gościnne zespoły jak: chór męski "Hasło" Orłowa-Bogumin, chór mieszany Karwina 2-Solca, chór szkolny, zespół taneczny PZKO - Łazy oraz soliści Jadwiga Kałużanka, Tadeusz Geiger. W sobotę, dnia 28 czerwca 1958r. otwarta została w świetlicy Koła wystawa obrazująca działalność chóru od jego założenia.

/47/

Z życia aktywistów.

Nagroda dla Rudolfa Ochmana z Lutyni Dolnej.

Rudolf Ochman z Lutyni Dolnej otrzymał drugą nagrodę /3 000 zł/ za wspomnienia górnicze na konkursie rozpisany przez Zawodowy Związek Górników w Sosnowcu /Polska/. Na konkurs wpłynęły ogółem 73 prace. Nagrodzone prace miały ukazać się w druku.

/48/

70 lat Emila Hil i .

Dnia 7 lutego 1958r. dożył 70 roku życia Emil Hil a z Lutyni Górnej, który przez 45 lat pracował w charakterze mierniczego w kopalni Wacław i Zofia a w czasie okupacji, oddalony od rodziny, pracował przy budowie kolei w Tarnowskich Górach. Od młodych lat pracował społecznie, przeszło 30 lat /od 1926r./ był dyrygentem miejscowego chóru szerząc pieśń polską a piastował również inne funkcje w pracy społecznej PZKO.

/49/

70 lat Jerzego W a l k a .

W dniu 23 marca 1958r. dożył również swych 70 lat życia, obchodząc zarazem 50-lecie swej zawodowej pracy nauczycielskiej Jerzy Walek z Cz.Cieszyna. Pracował przez 15 lat w charakterze nauczyciela w dwuklasowej szkole ludowej w Łomnej Dolnej, 15 lat w szkole wydziałowej w Bystrzycy i 12 lat w funkcji dyrektora szkoły wydziałowej w Cz.Cieszynie. Był bardzo czynny w życiu społecznym. Z jego inicjatywy powstało Towarzystwo Nauczycieli Polskich, którego był długoletnim prezesem. Był również skarbnikiem Kasy Reifeisena w Bystrzycy, dla której z jego inicjatywy wybudowano własny budynek kasowy. Po wyzwoleniu w roku 1945 był współorganizatorem szkolnictwa polskiego, prezesem sekcji nauczycielskiej przy PZKO. W roku 1949 odszedł na emeryturę, ale nie odpoczywał pracując nadal jako nauczyciel szkoły rolniczej w Cz.Cieszynie, gdzie jest dotąd czynny.

/50/

Zgon Józefa Krejzy z Trzyńca.

Dnia 6 lutego 1958r. zmarł Józef K r e j z a były poseł komunistyczny do Sejmu Ziemskiego w Bernie, znany działacz społeczny na Śląsku, długoletni i zasłużony członek KPC.

/51/

Zgon Zofii Walkowej z domu Fierla, Cz. Cieszyń

W połowie lipca 1958r. zmarła długoletnia dyrektorka Szkoły Rolniczej w Czeskim Cieszyńcu, a byłej Szkoły Gospodyń Wiejskich w Końskiej Zofia W a l k o w a z domu Fierla. Była niestrudzoną organizatorką i pracowniczką społeczną. Pracowała w wielu organizacjach - polskich, również w PZKO była członkiem w zarządzie powiatowym. Pogrzeb odbył się dnia 16 lipca 1958r. w Cz. Cieszyńcu przy licznych udziale naszego społeczeństwa.

/52/

Zgon Jerzego Rusnoka z Karwiny I-Miasta.

W ostatnich dniach roku, bo dnia 29 grudnia 1958r. zmarł Jerzy R u s n o k, emerytowany dyrektor Ośmioletniej Szkoły Średniej a dawniej szkoły wydziałowej w Karwinie I-Mieście, dawnym Frysztacie. Urodził się dnia 24 lutego 1894r. seminarium nauczycielskie ukończył w Cieszyńcu. Był współzałożycielem i długoletnim prezesem Koła PZKO w Karwinie I-Mieście/Frysztacie/, aktywnym członkiem Towarzystwa Przyjaźni - Czechosłowacko-Polskiej w Karwinie I, członkiem KPC, SCSP. Jego pogrzeb odbył się w dniu 1 stycznia 1959r. Wzięły w nim udział liczne rzesze mieszkańców miasta Karwiny i nauczycielstwa polskiego w CSR.

/53/

Z ż y c i a s p o ł e c z e ń s t w a
- p o l s k i e g o .

a/ Sprawy szkolnictwa polskiego:

60-lecie szkoły ludowej w Skrzeczoniu.

Uroczystości jubileuszowe tej szkoły zaplanowano na dłuższy okres czasu. Już dnia 27 kwietnia 1958r. odegrała działalność w ramach tego jubileuszu swe przedstawienie szkolne, wystawiając "Trzewiczki szczęścia".- Dnia 18 maja 1958r. odbył się w Skrzeczoniu występ - koncert Chóru Nauczycieli Polskich przy ZG PZKO.- Właściwe jednak obchody były w dniu 28 czerwca 1958r., gdy odbył się tradycyjny festyn szkolny na boisku koło szkoły i była otwarta wystawa pamiątek z dziejów tej szkoły.

/54/

Uroczyste otwarcie nowego budynku jedenasto-
latki w Cz.Cieszynie.

Odkryło się ono w niedzielę, dnia 1 czerwca 1958. Wśród gości znaleźli się: wiceminister szkolnictwa i kultury inż.Mitoslav Hučka, sekretarz KO KPC t.Bělovský, konsul PRL tow.Wieczorek, wiceprzewodniczący ORN Vrbický, delegat KP KPC Czeski Cieszyn Penkala, delegat PRN p.Vosahlo. Uroczystość zagajał przewodniczący MRN Cz.Cieszyn - t.Kaminský. Program przedstawiał się następująco: chór nauczycielski, recytacja wiersza o szkole Józefa Krzywonia w wykonaniu uczennicy i kandydatki ogólnokrajowej eliminacji KTM Klimszówny. przemówienie wiceministra Hučka, sekretarza KC - KPC Bělovskiego, Łabudka Rudolfa i wręczenie dyplomów MRN w Cz.Cieszynie dyrektorowi Zahrajowi, technikowi budowy Strašakowi, gronu nauczycielskiemu, Stowarzyszeniu Rodziców i Przyjawiół Szkoły, organizacji młodzieżowej i pionierskiej oraz poszczególnym grupom załóg budowlanych w dowód uznania ich trudu i pracy związanej z dokończeniem tak poważnej budowy.

/55/

130 lat polskiej szkoły w Olbrachcicach.

W programie uroczystości, obchodzonych w czerwcu 1958r, odbył się zjazd wychowanków, występ chóru nauczycielskiego i festyn ogrodowy.

130 lat polskiej szkoły w Koszarzyskach.

Odkryły się one w niedzielę, dnia 14 września 1958r. przy udziale wielu obywateli miejscowych i pozamiejscowych..

b/ Sprawy młodzieżowe :

Młodzież polska w KTM 1958r.

W marcu 1958r. odbyły się eliminacje powiatowe Konkursu Twórczości Młodzieży w obu naszych powiatach, zorganizowane z tamienia Powiatowych Zarządów CZM. Udział w eliminacjach wzięła spora ilość dzieci i studentów polskich szkół, mało jednak było młodzieży starszej. Z 41 polskich zespołów tylko 3 należały do kategorii V /wiek nad 18 lat/, zaś na przeszło 100 solistów zaledwie 2. Młodzież współzawodniczyła w śpiewie chórowym, solowym, w zespołach małych, dalej w tańcu, recytacji zbiorowej oraz indywidualnej, grze na instrumentach solowej i zespołowej jak również w dziedzinie sztuk plastycznych.

Ocenę popisów przeprowadzały komisje sędziowskie złożone z członków czeskiej i polskiej narodowości. Do eliminacji okręgowych, które odbyły się na początku maja 1958r. w Ostrawie zakwalifikowały się :

W powiecie karwińskim: 2 chóry szkolne /8-latka Lutynia Dolna /III-kat./, 11-latka Orłowa /IV-kat./ jeden zespół śpiewaczy mały: "Wesoła siódemka", - Karwina I /V-kat./, 3 zespoły taneczne: Polska Szkoła Karwina-Sowiniec /II kat./ 8-latka Karwina 6-Stalingrad i 8-latka Karwina 2-Henryk /III kat./, 5 instrumentalistów: Żebro /I kat./, Rzeszutko, Szymonkówna /III kat./, Bolek i Cechłówna /IV kat./ oraz 3 recytatorów: Fierlówna, Łukoszówna /III kat./ i Wróblówna /IV kat./.

W powiecie czeskocieszyńskim: 3 chóry szkolne: I 8-latka Trzyniec i 8-latka Bystrzyca /III kat./, 11-latka Cz.Cieszyn /IV kat./, 4 zespoły śpiewacze małe: I 8-latka Trzyniec, 8-latka Gnojnik - /III kat./, 11-latka Cz.Cieszyn, WSG Cz.Cieszyn - /Wyższa Szkoła Gospodarcza /IV kat./, 1 zespół instrumentalny: 8-latka Wędrzynia /II kat./, 4 zespoły taneczne: I 8-latka Trzyniec, 8-latka Bystrzyca /III kat./, 11-latka Cz.Cieszyn /kat.IV/, i Powiatowy Zespół PZKO "Olze" Cz.Cieszyn /V kat./, 3 śpiewaków solistów: Cienciałówna, Lasotówna - /III kat./, Pustówkówna /IV kat./, 7 instrumentalistów: Rywik - dwa instrumenty, Bilanówna /I kat./, Chmiel, Jasieczkówna /II kat./, Kondorlówna /III kat./, Kadkubiec /V kat./ oraz 9 recytatorów: Stonawska /I kat./, Słusznna, Szpiczak, Kłapsiówna /II kat./, Kautna, Kostkówna /III kat./, Niemcówna, Bajerówna /IV kat./, Tomiczek /V kat./-

W eliminacjach okręgowych w Ostrawie z 6 najszych chórów szkolnych i młodzieżowych dwa uzyskały pierwsze miejsca w swej kategorii. Były to: w III kat. /do lat 14/ chór Polskiej Ośmiolatki w Bystrzycy /dyrygent Władysław Cieślak/, w IV kat. /do lat 18/ chór mieszany Polskiej Jedenastoletki w Orłowej /dyrygent Emil Jędrzejczyk/. Obydwa zespoły zakwalifikowały się do eliminacji centralnych, które odbyły się w Bratysławie.

/56/

c/ Scena Polska Teatru Czeskocieszyńskiego.

Scena Polska w roku 1958 objężdżała nasz teren z następującymi pozycjami repertuarowymi:

"Balladyna" - Juliusza Słowackiego. Premiera w sobotę, dnia 1 marca 1958r. w Trzyńcu w reżyserii dyrektora Państwowego Teatru Śląsk w Katowicach J. Wyszomirskiego.

"Poskromienie złoŹnicy" - Szekspira. Premiera odbyła się dnia 2 maja 1958r. w Cz.Cieszynie. Reżyserował Franek Michalik. Scenografia - Władysław Palowski.

"Żołnierz królowej Madagaskaru" - wodewil pióra J. Tuwima i Stan. Dobrzańskiego w reżyserii Franka Chmiela. Premiera dnia 20 czerwca 1958r. w Cz.Cieszynie. Opracowanie muzyczne Józef Prebinda, dyrygent radia ostrawskiego, choreograf Julia Jastrzębska, primabalerina teatru ostrawskiego.-

./.

"Wojnarka" - Al. Jiráská, prapremiera w języku polskim dnia 28 września 1958r. w Stonawie. - Tłumaczenie Pawła Kubisza, reżyseria Franek Chmiel.

"Romans z wodewilu" - Władysław Krzemiński. Reżyseria Wł. Niedoba. Premiera w piątek dnia 28 listopada 1958r. w sali Orfeum w Boguminie. Jest to gruntowna przeróbka dawnej znanej na naszym terenie i grywanej przez teatry amatorskie sztuki Stanisława Turckiego - "Krowoderskie zuchy".

d/ Wyścig Pokoju.

XI Kolarski Wyścig Pokoju Warszawa - Berlin - Praga wystartował w Warszawie w piątek, dnia 2 maja 1958r. Wystartowało 120 uczestników - z 20 państw, w ciągu wyścigu odpadło 31 zawodników. Wyniki wyścigu były następujące:

W klasyfikacji indywidualnej: 1. Damen - /Holandia, 59:27:01/, 2. Biebienin /ZSRR, 59:29:33/, 3. Hermens /Belgia, 59:34:17/, 4. Kocew - /Bułgaria/, 5. Adler /NRD/, 6. Wostriakow /ZSRR/, 7. Kapitonow /ZSRR/, 8. Schur /NRD/, 9. Brittain - Anglia/, 10. Lewacziu /Jugosławia, 15. Głowaty /Polska/, 19. Królak /Pol./, 25. Kowalski - /Pol./ 38. Mareš /CSR/ itd.

W klasyfikacji drużynowej: 1. ZSRR /176:04:04 godz./ 2. NRD /178:58:32 godz./, 3. Holandia - /179:06:13/, 4. Rumunia, 5. Polska /179:13:25/, 6. Belgia, 7. Anglia, 8. Francja, 9. Bułgaria, 10. Jugosławia, 11. Dania, 12. CSR /182:49:22 g/

/57/

P r a s a i w y d a n i c t w a . =====

a/ Zwrot - setny numer.

W marcu 1958r. wyszedł kolejny setny numer tego miesięcznika wydawanego przez ZG PZKO. Był to więc 3 numer 10 roku wydawania czasopisma. Ten mały jubileusz przypomniawszy pierwsze kroki powstania projektu pisma związkowego zaraz po powstaniu PZKO, a więc przed lutym 1948. Jednak do założenia pisma nie doszło z powodów ogólnej atmosfery nienawiści narodowościowej, głównie ze strony partii narodowo-socjalistycznej /spod znaku posła Uhlířa/. Dopiero po lutym 1948r., po pokonaniu rodzimej reakcji i odsunięciu od wpływów wrogów polskości umożliwiła powstanie związkowego pisma, któremu nadano charakterystyczny tytuł "Zwrot".

./.

Zmiana redaktora.

Na skutek uchwały nadzwyczajnego zebrania plenarnego ZG PZKO z dnia 18 marca 1958r. - odwołany został ze stanowiska naczelnego redaktora Paweł Kubisz /patrz notatka "Reorganizacja SLA"/ a na jego miejsce został mianowany - redaktorem naczelnym dr. Tadeusz Siwek. /Widnieje w tirażu "Zwrotu" od kwietniowego numeru 1958r/

b/ Wydawnictwa SLA - PZKO:

W roku 1958 wyszły w edycji polskiej SLA-PZKO następujące pozycje książkowe:

"Drogi i ścieżki" - zbiór wierszy Gustawa Przeczka, jako podsumowanie dorobku poetyckiego kilkunastu lat. Szatę graficzną i przerywniki opracował Bronisław Firla. Druk w przedsiębiorstwie narodowym "Tisk, knižni výroba Brno, závod 3, Český Těšín, Nakład 1 000 egzemplarzy. Cena 7 Kčs/gz. brosz/ stron 544.

"Opowiadania i wspomnienia" - trzech autorów Bogumiła Goja, Karola Piegzy i Marii Węglarzy. Zawiera trzy prace: "Szlakiem dokonanej zbrodni" - B. Goja, "Gajdosz z Kurajki" - Karola Piegzy, oraz "Wspomnienia spod słomianych strzech" - Marii Węglarzy. Okładkę projektował Oskar Pawlas, ilustracje Rudolf Žebrok. Drukowano w Cz. Cieszynie /Tisk n.p. Brno, závod 3 Č. Těšín.- Nakład 1 500 egzemplarzy. Cena egzemplarza broszurowanego 10 Kčs, Stron: 169.

"Śpiewająca jutrzeńka" - zbiór wierszy Józefa Krzywonia. Okładkę i przerywniki projektował Władysław Cejnar. Drukowano w Cz. Cieszynie - /Tisk n.p. Brno, závod 3, Č. Těšín/. Nakład: 500 - egzemplarzy, cena egzemplarza broszurowanego - 5 Kčs. Stron 37.

c/ Kalendarz "Zwrotu" 1959r., rocznik VI.

Redaktorzy: Henryk Jasiczek i dr. Tadeusz Siwek z kółkiem redakcyjnym. Projekt okładki Bronisław Firla. Ilustracje w tekście Władysław Cejnar, Ladislav Dryák, Gustaw Fierla, Józef Klimek, Rudolf Žebrok. Kalendarium w opracowaniu dr. Karola Kozła, zilustrowane przez Władysława - Palowskiego. Drukowano w Cz. Cieszynie /Tisk np. Brno, závod 3., Český Těšín. Cena 12 Kčs.

Sprawy gospodarcze - majątkowe:

Dom w Pudłowie.

W roku 1958r. zakupił ZG PZKO wspólnie z Kołem PZKO w Pudłowie budynek, w którym tamtejsze Koło przeprowadziło odpowiednią przebudowę i urządziło własny lokal świetlicowy.

Parcela na stokach Kikuli w Koszarzyskach.

Z powodu braku obiektu nadającego się na urządzenie kursów w celu dokształcania aktywistów związkowych postanowił ZG PZKO wybudować własny ośrodek szkoleniowy. W tym celu zakupiono w 1958r. parcelę w Koszarzyskach położoną w malowniczej okolicy na stokach Kikuli obok ośrodka szkoleniowego Milicji Ludowej Huty Trzynieć i rozpoczęto wstępne prace. Wiele Kół PZKO organizowało pomoc brygadniczą przy budowie tego ośrodka.

Odnowienie sali hotelu "Piast".

Dzięki staraniom ZG PZKO oraz dyrekcji - Těšinského divadla została całkowicie odrestaurowana sala w hotelu "Piast" oraz przyległe lokale. Zyskano więc znowu przyjemne i estetyczne miejsce dla urządzania różnorodnych akcji, zebrań czy imprez kulturalnych.

/58/

Ze statystyki ogólnozwiązkowej.

=====

W roku 1958 pracowały następujące zespoły związkowe :

31 zespołów tanecznych, które dały 145 występów. Oprócz tego "Olza" miała 26 występów a zespół taneczny "Górnika" 1 występ. Było więc razem 172 występów zespołów tanecznych.

54 czynnych zespołów teatralnych z 851 członkami odegrało: 36 premier sztuk całowieczorowych i 33 premier sztuk jednoaktowych. Razem więc było 114 przedstawień teatralnych.

Urządzono 333 wieczorów świetlicowych dla dorosłych i 135 świetlic dla dzieci.

O g ó l n a o c e n a r o k u .

Rok 1958 rozpoczął drugie dziesięciolecie pracy naszego Związku szeregiem dobrze zorganizowanych akcji oraz imprez, których gospodarzami był nie tylko ZG ale również ZP PZKO oraz czołowe zespoły jak "Olza", "Górnika", "Sibica", które wystawiły nowe programy. W roku tym oznajmiono wyniki wielu konkursów, które przebiegały w minionym roku, jako roku jubileuszowym oprócz tego urządzono wiele dalszych konkursów z dziedziny twórczej, jak i odtwórczej.-

Rok ten scharakteryzował się również wielu zmianami organizacyjnymi, jak w reorganizacji Sekcji Literacko-Artystycznej, zmianami personalnymi w SLA, osobie redaktora naczelnego "Zwrotu", czy też osobie dotychczasowego kierownika "Bajki", Z drugiej strony żywy był ruch wydawniczy, wyszły bowiem 3 pozycje i kalendarz "Zwrotu". Rok 1958 należy więc uważać za rok pomyślny dla naszego PZKO.-

L I T E R A T U R A - R O K 1 9 5 8 :
=====

1. Głos Ludu, nr.152 z 18.12.1958r., str.2.
2. Głos Ludu, nr. 31 z 11. 3.1958r. str.3.
3. Głos Ludu, nr. 34 z 18. 3.1958r. str.3.
4. Głos Ludu, nr. 40 z 1. 4.1958r., str.3; materiały konferencji
5. Głos Ludu, nr. 68 z 5. 6.58r., str.3; Zwrot 1958, czerwiec, str.8-9.
6. Głos Ludu, nr.129 z 25.10.58r., str.5;
- Zwrot 1958r, październik, str.16.
7. Zwrot 1959, styczeń, str.13.
8. Głos Ludu, nr.13 z 28.1.58r., str.3,
- Zwrot 1958r., styczeń, str.14 .
9. Głos Ludu, nr.13 z 28.1.1958r., str.3;
- Zwrot 1958r., luty , st.14-15.
10. Zwrot 1958r., styczeń, str.14.
11. Zwrot 1958r., kwiecień , str.15.
12. Głos Ludu, nr.21, z 16.2.1958r., str.5.
13. Głos Ludu, nr.60, z 17.5.1958r., str.6;
- Zwrot 1958r., maj, str.15.
14. Głos Ludu, nr.44, z 10.4.1958r., str.5; 61 z 20.5.58r, st.3,
nr.65 z 29.5.58r., str.3;
- Zwrot 1958r., czerwiec, str.12-13.
15. Zwrot 1958r., maj, str.14.
16. Głos Ludu, nr.11 z 23.1.1958r.; str.4;
- Zwrot 1958r., wrzesień, str.20.
17. Zwrot 1958r., grudzień, str.20 .
18. Głos Ludu, nr.19 z 11.2.58r., st.3; 31 z 11.3.58r., str.3;
- Zwrot 1958r., kwiecień, str.10 - 11.
19. Głos Ludu, nr.62 z 22.5.58r., str.4;
- Zwrot 1958r., wrzesień, str.18,
20. Głos Ludu, nr.114 z 20.9.58r., str.5 .
21. Głos Ludu, nr.140 z 20.11.1958r., st.5.
22. Głos Ludu, nr. 11 z 23.1.1958r., st.3 .
23. Głos Ludu, nr. 14 z 30.1.1958r., st.4 .
24. Głos Ludu, nr. 40 z 1.4.1958r., st.3 .
25. Głos Ludu, nr. 62 z 22.5.1958r., st.3 .
26. Głos Ludu, nr.113 z 18.9.1958r., st.3 .
27. Zwrot 1958r., październik, str.14.
28. Głos Ludu, - nr. 62 z 22.5.58r., st.3; 65 z 29.5.58r., st.3;
- Zwrot 1958r., czerwiec, st.11 - 13 .
29. Głos Ludu, nr. 12 z 26.1.58r., st.6; 127 z 21.10.58r, st.3,
" 131 z 30.10.58r., str.3;
- Zwrot 1958r., styczeń s.15; luty s.15 .
30. Zwrot 1958r., maj, str.16 .
31. Głos Ludu, nr.136 z 11.XI.58r., st.3; 138 z 15.11.58r., s.6;
- Zwrot 1958, listopad, st.15.
32. Zwrot 1958r., wrzesień, str.19 .

33. Głos Ludu, nr.139 z 18.11.58r.,st.3; Zwrot 1958, lipiec, s.22
34. Głos Ludu, nr. 72 z 14. 6.58r.,str.4.
35. Zwrot 1958r., sierpień, str.23.
36. Głos Ludu, nr. 112 z 16.9.1958r.,st.3.
37. Głos Ludu, nr. 118 z 18.9.1958r.,st.3.
38. Głos Ludu, nr. 146 z 4.12.1958r.,s.3.
39. Głos Ludu, nr. 11- z 23.1.1958r.,s.4; 53 z 1.5.58r.st.5;
- Zwrot 1958, luty st.8 - 10.
40. Głos Ludu, nr.37 z 25.3.58r., s.3; 145 z 2.12.58r.,st.3.
41. Głos Ludu, nr.62 z 22.5.58r., s.3.
42. Głos Ludu, nr.70 z 10.6.58r.,st.3; 74 z 19.6.58r.,st.8;
nr.79 z 1.7.58r.,st.3;
- Zwrot 1958r, lipiec, st.22 .
43. Głos Ludu, nr.100 z 19.8.1958r.,st.3.
44. Głos Ludu, nr.117 z 27.9.1958r.,st.1.
45. Zwrot 1958r., listopad, st.18 .
46. Zwrot 1958r., marzec, st.14,
47. Głos Ludu, nr. 77 z 26.6.58r.,st.4;
- Zwrot 1958, lipiec, str.17 - 18.
48. Głos Ludu, nr. 9 z 19.1.58r.,st.5.
49. Głos Ludu, nr.17 z 6.2.1958r.,st.3.
50. Głos Ludu, nr.36 z 23.3.1958r.,st.5.
51. Głos Ludu, nr.18 z 9.2.1958r.,st.6 .
52. Zwrot 1958r., lipiec, st.22.
53. Zwrot 1959r., styczeń, st.15.
54. Głos Ludu, nr. 9 z 19.1.1958r.,st.5 .
55. Głos Ludu, nr.67, z 3.6.1958r.,st.1 .
56. Zwrot 1958r., kwiecień, st.13 - 14 ; czerwiec, st.15.
57. Głos Ludu, nr.60 z 17.5.1958r.,st.6.
58. Głos Ludu, nr.151 z 16.12.58r., st.3.

- o - o - o - o - o -

- Rocznik "Głos Ludu 1958r." znajduje się w archiwum G.L.
w Ostrawie.

- o - o - o - o - o -